

Arviointisuunnitelma 2026–2029

Tarkastuslautakunta 14.4.2026

Arviointisuunnitelman lähtökohdat

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Oulun hallintosäännön 80 §:n mukaan tarkastuslautakunta hyväksyy lautakunnan arviointityön periaatteet ja toimikauden kattavan arviointisuunnitelman ja vuosittaisen lautakunnan työohjelman. Ne ovat julkisia asiakirjoja ja ne julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Vuosittaisen työohjelman arviointikohteet viedään tiedoksi kaupunginvaltuustolle, joko osana puolen vuoden tilanteesta laadittua arviointiraporttia tai erillisellä päätöksellä.

Arviointisuunnitelma laaditaan siinä vaiheessa, kun vaalien jälkeen aloittanut kaupunginvaltuusto on päättänyt kaupunkistrategiasta. Suunnitelmassa määritetään arviointiaiheet, joiden arviointiin lautakunta toimikaudellaan erityisesti keskittyy. Arviointisuunnitelmaa voidaan tarkistaa vuosittain.

Suunnitelman taustalla on tarkastuslautakunnan arviointiperiaatteet, jotka määrittävät Oulun kaupungin tarkastuslautakunnan kuntalain mukaisen arviointitehtävän toteuttamistapoja sekä arviointitulosten laadun ja vaikuttavuuden varmistamisen menettelytapoja. Arviointiperiaatteista kesällä 2025 aloittanut lautakunta päätti 4.11.2025.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin kohteena voi olla kaikki kunnan toiminta riippumatta sen järjestämistavasta. Kunnan toiminta käsittää (KuntaL 6.2 §) kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Oulussa arviointikertomuksen lisäksi valtuustolle raportoidaan pääsääntöisesti arviointiraportissa, joka laaditaan kesäkuun lopun tilanteesta. Arviointiraportti antaa valtuustolle tietoa siitä, ovatko valtuuston talousarviossa kaupungille ja konsernille asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutumassa kesäkuun lopun ennusteiden perusteella.

Arvioinnin kohdentamisen periaatteet

Arviointisuunnitelman arviointiaiheet on valittu seuraavilla arviointiperiaatteilla:

- Arviointi kohdennetaan kaupunkistrategian ja valtuuston asettamien tavoitteiden sekä kaupunkilaisten ja asiakkaiden kannalta olennaisiin toimintoihin tai palveluihin.
- Kohdentamiseen strategianäkökulmasta vaikuttaa Oulun kaupunkistrategian lisäksi kuntalain 37 § kuntastrategiassa huomioon otettavien asioiden luettelo.
- Arviointikohteiden valinnassa ja arvioinnissa voidaan käyttää myös aihepohjaista tai ilmiölähtöistä lähestymistapaa.
- Kaupunkistrategian kokonaistoteutumista arvioidaan kaksi kertaa strategian voimassaolon aikana.
- Talousarviossa asetettujen toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista kaupungissa ja Oulun konsernissa arvioidaan joka vuosi.
- Kaupungin ja kaupunkikonsernin taloutta arvioidaan joka vuosi.
- Arvioinnin kohteena ovat valtuuston tytäryhteisöille asettamat tavoitteet ja tytäryhteisöjen omistajaohjaus. Tytäryhtiöistä arvioidaan lautakunnan toimikauden aikana vähintään kolme.

Arviointikertomusten arviointiaiheet kaudella 2026–2029

Arviointisuunnitelman aiheet tarkentuvat vuosittaisissa tarkastuslautakunnan työohjelmissa arviointikohteiksi. Kaupunkistrategian strategiset tavoitteet on suunnitelmassa jaettu eri vuosille. Arviointikohde on se hallintokunta, yksikkö tai yhtiö (tai useammat hallintokunnat tai yksiköt), jonka toimintaan tai palveluun arviointi kohdistuu tai se arviointiaihe tai ilmiö, josta arviointi tehdään. Suunnitelman "muu aihe" sisältää aihe- ja ilmiölähtöisiä aiheita sekä kaupunkilaisille merkittäviä kunnan toimintaan tai palveluihin liittyviä ajankohtaisia aiheita.

Vuoden 2026 Arviointikertomus toteuttaa arviointiperiaatteita ja kaupunkistrategian Oulu 2035 strategisia tavoitteita seuraavasti:

- Talousarviossa asetettujen toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen kaupungissa ja Oulu-konsernissa
- Kaupungin ja kaupunkikonsernin talous
- Konserniyhtiö valtuuston tavoitteiden toteuttajana ja sen omistajaohjaus
- Strategiset tavoitteet:
 - o Oulussa on toteutunut kulttuuri-ilmastonmuutos, minkä tuloksena Oulu on vilkas ja yhteisöllinen kulttuuri- ja tapahtumakaupunki.
 - o Oulu on ja tunnetaan korkealaatuisena osaamisen, oppimisen ja opetuksen edelläkävijänä.
 - o Oulu vahvistaa asemaansa kasvuhakuisten yritysten synty- ja sijoittumispaikkana.
- Muu aihe mm. valtuustokyselystä

2027 Arviointikertomus

- Talousarviossa asetettujen toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen kaupungissa ja Oulu-konsernissa
- Kaupungin ja kaupunkikonsernin talous
- Kaupunkistrategian toteutuminen (väliarviointi)
- Strategiset tavoitteet:
 - o Jokaisella oululaisella on hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tukeva arki.
 - o Keskustan elinvoimainvestoinnit etenevät. Oulun liikenteellinen saavutettavuus maalta, mereltä ja ilmasta vahvistuu.
 - o Kaupungin talous on tasapainossa.
 - o Toimintakulttuuri
- Yhteisarviointi Pohteen tarkastuslautakunnan kanssa
- Muu aihe mm. kuntalaiskyselystä

2028 Arviointikertomus

- Talousarviossa asetettujen toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen kaupungissa ja Oulu-konsernissa
- Kaupungin ja kaupunkikonsernin talous
- Konserniyhtiö valtuuston tavoitteiden toteuttajana ja sen omistajaohjaus
- Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
- Strategiset tavoitteet:
 - o Oulu on ja tunnetaan korkealaatuisena osaamisen, oppimisen ja opetuksen edelläkävijänä.
 - o Oulu edistää yritysten kansallista ja kansainvälistä kasvua sitoutumalla tutkimus- ja kehitystoiminnan vauhdittamiseen aktiivisena osana alueen innovaatioekosysteemiä.
 - o Henkilöstö
- Ostopalveluna hankittava aihe
- Muu aihe

2029 Arviointikertomus

- Talousarviossa asetettujen toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutuminen kaupungissa ja Oulu-konsernissa
- Kaupungin ja kaupunkikonsernin talous
- Konserniyhtiö valtuuston tavoitteiden toteuttajana ja sen omistajaohjaus
- Kaupunkistrategian toteutuminen (loppuarviointi)
- Strategiset tavoitteet:
 - o Jokaisella oululaisella on hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tukeva arki.
 - o Oulu kasvaa kestävästi ja kehittyy luontopositiivisesti.
 - o Keskustan elinvoimainvestoinnit etenevät. Oulun liikenteellinen saavutettavuus maalta, mereltä ja ilmasta vahvistuu.
- Muu aihe

Muita vuosittaisen työohjelmaan vaikuttavia tekijöitä

Arviointia voidaan valmistella omana toimintana tai yhdessä muiden suurten kaupunkien, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen tai muiden yhteistyöorganisaatioiden kanssa. Yhteistyö voi vaikuttaa työohjelman arviointikohteeseen.

Tarkastuslautakunta voi myös hankkia erillisiä selvityksiä tai arviointeja tai niiden osia kaupungin ulkopuolisilta asiantuntijoilta.

Työohjelmaan voi sisältyä tästä suunnitelmasta johdetun aiheen lisäksi kaupunkilaisille merkittävä kunnan toimintaan tai palveluihin liittyvä ajankohtainen aihe. Molemmat ehdot täyttävä aihe voidaan työohjelman muutoksella lisätä kohteeksi myös kesken vuoden.

Lautakunta selvittää valtuuston odotuksia arviointikohteista vähintään kerran valtuustokaudessa ja kysyy kuntalaisilta ehdotuksia arviointikohteiksi kerran valtuustokaudessa. Myös lautakunnan pyytämiin valtuutettujen tai kaupunkilaisten ehdotuksiin käytetään edellä mainittuja valintaperiaatteita. Kyselyt toteutetaan vuonna 2026 ja 2027.

Tilintarkastuspalvelun kilpailutus on tulossa tarkastuslautakunnan työohjelmaan vuonna 2026–2027. Sillä on merkitystä arviointitoiminnan laajuuteen.

Suosituksen vaikuttavuuden seuranta 2026–2029

Tarkastuslautakunta seuraa suositustensa vaikuttavuutta valitsemalla määrittämillään kriteereillä osan suosituksista seurattavaksi tai jatkoseurattavaksi. Suositusten etenemisestä raportoidaan arviointikertomuksessa. Seurantatiedon perusteella voidaan antaa uusia suosituksia.